

Annet Huizing

Het Pungelhuis

Lemniscaat Rotterdam

Van Annet Huizing verschenen bij Lemniscaat:

Hoe ik per ongeluk een boek schreef
De zweetvoetenman

© 2020 Annet Huizing
Omslag en boekverzorging: Eveline Verburg

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v., Vijverlaan 48, 3062 HL
Rotterdam, 2020
ISBN 978 90 477 1251 0
NUR 283

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux, waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Kijk voor spelletjes, lessuggesties en meer op:
www.lemniscaat.nl

Voor Mathieu

1

Mijn vader kan fietsen met één been. Hij heeft ook maar één been. Anderhalf, om precies te zijn. Hij kan fietsen met één been en een baby in een draagzak op z'n buik en z'n krukken over het stuur.

Dat van die baby heb ik nooit gezien, want die baby was ikzelf, maar hij heeft het verteld. Hij vertelt het vaak. Alsof hij het wereldkampioenschap fietsen-met-één-been-en-een-baby heeft gewonnen.

'Je had me moeten zien,' begint hij dan. 'Ging ik met jou op de fiets naar de crèche. Stond iedereen naar me te kijken. Sommige moeders zeiden recht in mijn gezicht dat het onverantwoord was. On-ver-ant-woord met zo'n jonge baby. Wat als ik zou vallen? Maar ik viel niet. Waarom zou ik vallen?'

'De meesten vonden het juist stoer, toch?'

'Ja, ze dromden om me heen, hoor, de vrouwen. Ik had toen nog een flinke bos haar op mijn hoofd.'

'En ze keken ook naar mij?' Ik weet het allang, maar ik wil het m'n vader telkens weer horen zeggen.

'Och, Ole, je was zo'n komisch ventje, met je rooie krullen.'

En als ik dan een stilte laat vallen, zegt hij: 'Je bent nog steeds een leuke vent, hoor.'

Dat bedoel ik.

M'n vader is zo geboren, met anderhalf been.

'Slechte genen,' zegt hij altijd. 'Arie was ook al mislukt, maar dat hadden mijn ouders nog niet in de gaten toen ik op komst was. Anders waren ze nooit aan een tweede begonnen.'

'Ik heb toch ook een beetje dezelfde genen?' heb ik wel eens gevraagd. We hadden het op school gehad over DNA en erfelijkheid.

'Ja, en toch ben jij wonderbaarlijk goed gelukt. Daarom hebben we het bij eentje gelaten. Bang dat de goede genen op zouden zijn.' Daar moest hij zelf erg om lachen, dus dat deed ik ook maar.

M'n moeder was vijfenveertig toen ze me kreeg. Een grote verrassing, noemt ze me. Of een ongelukje, dat kan natuurlijk ook. Dat zegt zij niet, dat zeg ik. Nou ja, ik ben er, ongelukje of niet. M'n vader was vijfenvijftig. Hij is nu achtenzestig en met pensioen. Mensen die ons niet kennen, denken dat hij m'n opa is. Ja, echt. Soms vind ik dat leuk, want ik heb helemaal geen opa. Geen opa's, geen oma's. M'n ouders waren al jong wees. Tenminste, dat hebben ze me altijd verteld.

In groep zeven op m'n vorige school hadden we een keer een familieproject en Amelie mocht vertellen over haar stiefzusjes en halfbroertjes en de nieuwe man van haar moeder en de nieuwe vrouw van haar vader en dat ze daardoor dus vier opa's en vier oma's had, en een buslading tantes en ooms en neven en nichten en dat haar moeder ook nog af en toe zielige pleegkinderen opving. Echt zwaar irritant waren de foto's die Amelie had laten zien. Zaten ze met z'n allen aan lange tafels op de Limburgse boerderij

van een van die vier opa's, met flessen wijn en kannen limonade. Want haar ouders waren wel gescheiden, maar niemand had ruzie met iemand. De juf wapperde met haar handen voor haar ogen, want ze werd er 'helemaal emotioneel van', zei ze. 'Zo mooi!'

Daarna moesten we onze eigen stamboom tekenen en foto's van familieleden erbij plakken. En het gaf echt he-le-maal niks als je een kleine familie had, zei de juf. Echt niet. Klein kon ook fijn zijn. Júíst fijn. Ja hoor.

Voor m'n oom Arie had ik een vrouw verzonnen en zes kinderen. Van internet had ik foto's geplukt van vier oudere mensen, dat waren dan m'n oma's en opa's. En daar ging het mis. Ik had dus per ongeluk ene George Clooney geprint en dat bleek een beroemde Amerikaanse filmster te zijn. M'n ouders moesten op school komen om met de juf te praten. Die vond het niet normaal dat ik dit soort dingen verzon en wilde er een psycholoog bij halen. M'n moeder zei tegen haar dat het gewoon een fase was en dat ze serieus met me zou gaan praten.

Dat deed ze. Ze zei: 'Ik heb de juf beloofd met je te praten. Het is niet zo slim wat je gedaan hebt. George Clooney! Die is tien jaar jonger dan je vader. Hoe kan hij dan je opa zijn?'

'Hij heeft grijs haar. En hij leek me wel leuk.'

'Ja, leuk is hij zeker. We zijn even oud. Als ik je vader niet had, dan wist ik het wel.' Ze giechelde.

M'n ouders hebben de juf niet verteld dat Arie helemaal geen vrouw en kinderen heeft. Arie weet vast niet eens hoe dat werkt, kinderen krijgen. Gelukkig niet.

'Maar even serieus, Ole, niet meer doen dit,' had m'n moeder gezegd. 'Gewoon niet meer doen. Dat heb jij toch niet nodig.'

2

Bleek ik toch al die jaren een opa te hebben. Eentje. Maar daar kwam ik pas achter op de dag dat hij doodging. Of eigenlijk de dag erna, op 2 januari.

We moesten de kerstboom aftuigen, m'n vader en ik.

'Een typisch mannenklusje,' had m'n moeder gezegd. Dat sloeg echt nergens op, want het moet altijd wel op haar manier. Maar ze zat te lezen op de bank, dus we stopten de ballen gewoon los in de dozen, zonder papiertjes ertussen.

We waren net bezig het snoer met de lampjes uit de knoop te halen, toen m'n vaders telefoon blafte. Af en toe verander ik stiekem z'n beltoon. Als de telefoon dan gaat, kijkt hij verwilderd om zich heen. Maar hij was alweer gewend aan de hond en nam meteen op.

'Piet Akkerman... Ja, dat ben ik... O... Dank u... Wanneer... Ja... Ja... Ja... Nee... Wie heeft hem... Hm... Oké... Duidelijk.'

Daarna was het een tijdje langer stil. Ik probeerde te raden waar het over ging. Het lampensnoer propte ik in een zak. Dat snoer raakt sowieso in de knoop, hoe netjes je het ook oprolt. Dus het is slimmer om het alleen uit de knoop te halen bij het optuigen, maar dat vindt m'n moeder een typische mannenredenering. Ook dat slaat nergens op. Het is gewoon logica.

‘Wanneer is de begrafenis?’ vroeg m’n vader.

Ik schrok en keek hem aan.

M’n moeder stopte met lezen.

M’n vader glimlachte naar ons, schudde z’n hoofd en stak z’n duim op. ‘Niet?’ zei hij tegen de telefoon. En na een tijdje: ‘O ja, echt wat voor hem. Nou ja, net zo makkelijk. Bedankt voor uw telefoontje... Ja, ja, u ook nog de beste wensen.’

‘Wie was dat?’ vroeg ik.

M’n vader bleef naar z’n telefoon staren.

‘Wie is er dood?’ vroeg m’n moeder.

‘De notaris.’

‘Notaris? We kennen toch helemaal geen notaris?’ zei m’n moeder.

‘Dat wás de notaris, over die ouwe.’

‘Die ouwe? Welke ouwe?’ vroeg ik.

‘Mijn eh... mijn eh... mijn pa. Hij is gisteren overleden. Op nieuwjaarsdag.’

‘Hè? Jouw vader? Dood? Die was toch allang dood?’

M’n vader keek m’n moeder aan. Ze leek niet erg geschrokken en zei alleen: ‘Goh.’ En toen: ‘Tja.’

Hij zei niks.

‘Pap, zeg nou wat. Waar slaat dit op?’

‘Nou ja,’ zei hij. ‘Nou ja. Het is eigenlijk heel simpel.’

Weer stilte.

Ik wilde wat zeggen, maar m’n moeder gebaarde dat ik m’n mond moest houden. Het duurde even voordat er weer geluid uit m’n vader kwam.

‘Het is dus heel simpel. Het was een vreselijke man. Voor mij en voor Arie. Hij bestond niet meer voor ons. Dat is zo’n beetje het hele verhaal.’

Het hele verhaal? ‘Maar waarom dan? En waarom heb je

dat nooit verteld? Je hebt al die tijd gelogen. Je hebt dus m'n hele leven lang al gelogen. Ik had verdomme wél een opa. Ik had al die tijd een opa en jij hebt dat nooit verteld.'

Ik ontplofte zowat en kreeg zin om hem tegen z'n goede been te schoppen.

'Er wordt hier niet gevloekt,' zei m'n vader. Hij ging naast m'n moeder op de bank zitten en keek naar de kerstboom.

'Mam, waarom zeg jij niks?'

'Het is je vaders keuze om er niet over te praten. Dat moeten we respecteren.'

Respecteren, ja hoor. En zij vindt dat je altijd overal over moet praten. Het liefst trekt ze de woorden eigenhandig uit je mond.

'En waar woonde hij eigenlijk?' Ik keek naar m'n vader. Die staaarde nog steeds naar de boom.

'Brabant, hij woonde in Brabant,' zei m'n moeder.

'Jij wist dus ook dat hij nog leefde, je wist zelfs waar hij woonde. Waarom heb je dat nooit verteld? Jij hebt dus ook gelogen.'

'Zo zou ik het niet helemaal willen noemen,' zei ze. 'We hebben je beschermd.'

'Beschermd? Wat deed hij dan?'

'Dat is het 'm nou juist, dat wil je vader niet oprakelen.'

'Maar het is toch míjn opa?'

'Ja, schatje, dat is wel zo, maar...' Ze trok me naar zich toe. Ik haat het als ze 'schatje' zegt.

Ik rukte me los en wilde naar m'n kamer. Bij de deur draaide ik me om. 'Wanneer is de begrafenis? En waar? Ik wil het weten. Daar heb ik recht op.' Dat laatste wist ik niet zeker. Maar ik wilde m'n opa nog zien. In de kist. Ik zou er gewoon naartoe gaan. Alleen had ik nog nooit een dode gezien.

‘Ja, Piet, wanneer is de begrafenis? Of wordt hij gecremeerd?’ vroeg m’n moeder.

M’n vader stond op, haalde de piek van de boom en stopte die bij de lampjes in de zak. Die valt dus geheid aan diggelen als we volgende kerst het snoer er weer uit halen.

‘Piet?’

‘Geen begrafenis. Hij heeft zijn lichaam ter beschikking gesteld van de wetenschap.’

‘Wat is dat nou weer?’ vroeg ik.

‘Dat is voor artsen in opleiding,’ zei m’n moeder. ‘Die kunnen dan oefenen met snijden. Zo’n lichaam conserveren ze zodat het een tijdje houdbaar blijft en...’

‘Getver, hou op. Ik wou dat je dat niet gezegd had.’ Uit alle macht probeerde ik het niet voor me te zien. Dus als ik voor dokter zou gaan studeren, dan kon ik m’n opa tegenkomen. Echt ranzig. Nou ja, ik wilde sowieso al geen dokter worden.

‘We hebben er geen omkijken naar, hij is al opgehaald,’ zei m’n vader. Hij deed de dozen met kerstballen dicht en stapelde ze op elkaar.

‘Waar is hij nu dan?’ vroeg ik.

‘Ergens op een universiteit, denk ik, in een koelcel.’

‘Zonder kleren?’

‘Hoe weet ik dat nou? Het kan me trouwens ook niks schelen.’

‘Weet Arie het al?’ vroeg m’n moeder.

‘Misschien hebben ze een wit laken over hem heen gedaan,’ zei ik. Ze luisterden niet.

‘Ik ga nu naar Arie toe.’ M’n vader pakte de autosleutels, en greep met de kruk in z’n hand de kerstboom bij de top. Hij liep de kamer uit en sleepte de boom met zich mee. Een spoor van naalden bleef achter op de vloer.

Bij de deur draaide hij zich om. ‘O ja, we hebben een erfenis. We hebben het huis in Brabant geërfd.’

De kerstboom bleef steken in de deuropening.

Diezelfde middag probeerde ik m’n moeder uit te horen. We waren op zolder, ik moest haar helpen met de was ophangen. Ze wist alleen dat het huis ergens in de buurt van Orpel lag, vlak bij de Belgische grens in het oosten van Brabant. Ze was er nooit geweest. En ze had m’n opa nooit ontmoet.

‘Je vader heeft mij ook niet veel verteld, hoor. Hij wilde een streep zetten onder het verleden. We zijn met een schone lei begonnen toen we elkaar leerden kennen.’ Met een knal sloeg ze een handdoek uit voordat ze hem ophing. ‘We wilden onszelf opnieuw uitvinden, snap je?’

‘Nee, dat klinkt echt belachelijk.’

Volgens mij wist ze veel meer dan ze nu vertelde.

‘We leven in het nu.’ Ze klapte weer een handdoek uit. ‘Blijf niet hangen in het verleden, droom niet van de toekomst, maar concentreer je geest op het huidige moment.’

Soms zei ze echt wel goeie dingen, maar nu was ze zwaar aan het raaskallen.

‘Boeddha,’ zei ze erachteraan.

Wat moet ik met die klote-Boeddha?

‘En wat zegt die Boeddha van jou over liegen?’ Ik knalde met een theedoek.

Het leek wel of ze schrok. ‘Kom, we gaan theezetten.’

‘Ik hoef geen thee.’

‘Achteraf gezien hebben we het misschien niet helemaal goed aangepakt, dat geef ik eerlijk toe. Knuffel?’ Ze spreidde haar armen uit.

‘Voorlopig niet.’